

Aan de gemeenteraad

Datum : 1 oktober 2024
Zaaknummer : 4171521
Contactpersoon : Marielle Vrijkotte
Telefoonnummer : 06-25776422

Onderwerp: Aanwijzing Park Klarenbeek als gemeentelijk monument

Geachte voorzitter en leden,

Graag informeren wij u over ons besluit om park Klarenbeek aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Park Klarenbeek is het oudste stadspark van Arnhem en heeft een unieke landschappelijke ligging en historische gelaagdheid, die in het landschap en de artefacten uit uiteenlopende perioden zichtbaar en beleefbaar zijn gebleven. In een breder perspectief is park Klarenbeek een markant en nog goed herkenbaar onderdeel van de landgoederenzone van de Veluwezoom (Gelders Arcadië).

In tuinhistorisch opzicht is de aanleg van park Klarenbeek van waarde als een goed voorbeeld van een terrein, dat in verschillende fasen tot stand is gekomen en waarbij telkens de op dat moment gangbare stroming in de tuinarchitectuur als uitgangspunt is genomen.

Inleiding

In 2022 heeft het Bewonersnetwerk Klarenbeek het college van burgemeester en wethouders verzocht om stadspark Klarenbeek aan te wijzen als gemeentelijk monument. Park Klarenbeek is ontstaan uit één van de oudste landgoederen in Arnhem, landgoed Klarenbeek. In de middeleeuwen stond hier het klooster Monnikenhuisen. Nadat het kloostergoed in particuliere handen was gekomen, werd het in verschillende fasen vergroot en verfraaid tot een representatief landgoed, waarvan de kern in de tweede helft van de zeventiende eeuw oostelijk van de Rosendaalseweg kwam te liggen. Westelijk van deze weg lag het uitgestrekte Klarenbeeksche Bosch, een gebied met veel reliëf, bouwlanden, bossen en vijvers.

In 1886 werd Klarenbeek door de gemeente Arnhem aangekocht. Delen van het landgoed zijn onderdeel geworden van de Arnhemse stedelijke ontwikkeling, maar een belangrijk deel werd ingericht als stadspark voor de Arnhemse burgers.

Park Klarenbeek is een park met verschillende landschappen en kenmerken. Om de kwaliteiten goed in beeld te krijgen, hebben we in 2014 en 2023 onderzoek laten uitvoeren naar de monumentale waarden van het park. Door het park aan te wijzen als gemeentelijk monument zullen we bij toekomstige ontwikkelingen zorgvuldig met de kwaliteiten omgaan. Het Monumenten Advies Bureau heeft de redengevende beschrijving opgesteld.

Procedure tot aanwijzing van gemeentelijk monument

In de Erfgoedverordening gemeente Arnhem 2017 staat beschreven hoe de aanwijzingsprocedure voor gemeentelijke monumenten verloopt. Na het opstarten van de aanwijzingsprocedure op 18 juni 2024 zijn eigenaren en belanghebbenden geïnformeerd. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Eigenaren en belanghebbenden worden van het besluit tot aanwijzing op de hoogte gesteld. Zij hebben vervolgens zes weken de tijd om bezwaar aan te tekenen tegen dit besluit. Bij geen bezwaar of ongegrond verklaard bezwaar wordt het object opgenomen in het gemeentelijk erfgoedregister. Dit laatste is een administratieve handeling die ambtelijk wordt afgehandeld.

Consequenties

Beoogd effect van aanwijzing tot gemeentelijk monument is het behoud van het cultuurhistorisch, landschappelijk en tuinhistorisch waardevolle stadspark Klarenbeek. Een status als gemeentelijk monument is de beste manier om deze waarden te beschermen.

Park Klarenbeek is grotendeels in eigendom van de gemeente Arnhem maar er zijn ook een aantal particuliere eigenaren. Na plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst heeft de eigenaar voor de meeste wijzigingen een omgevingsvergunning nodig. Vergunningaanvragen zullen worden getoetst op de omgang met de beschermde waarden. Dit betekent uiteraard niet dat er niks mag worden veranderd aan de locatie. Een toekomstbestendig gebruik van een monument is één van de belangrijkste voorwaarden voor het behoud van een monument. Bij de toetsing van wijzigingen aan beschermde monumenten wordt door de gemeente dan ook oplossingsgericht meegedacht over een goede balans tussen behoud van de waarden en eigentijdse eisen op het gebied van gebruik, bruikbaarheid en veiligheid.

Communicatie

Het collegebesluit wordt gecommuniceerd aan de eigenaren en belanghebbenden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch